

УДК 378.091.011.3-051:373.3.091.31
DOI 10.31494/2412-9208-2022-1-2-275-284

ORGANIZATIONAL AND PEDAGOGICAL CONDITIONS FOR THE
FORMATION OF THE READINESS OF FUTURE PRIMARY SCHOOL
TEACHERS TO DESIGN AN EDUCATIONAL ENVIRONMENT

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ
ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ
ДО ПРОЄКТУВАННЯ НАВЧАЛЬНОГО СЕРЕДОВИЩА

Karina OLEKSENKO,
Postgraduate student

Каріна ОЛЕКСЕНКО,
аспірантка

karinessa48@gmail.com

<https://orcid.org/0000-0002-2965-5145>

Dmytro Motornyi Tavia State
Agrotechnological University,

Таврійський державний
агротехнологічний університет
імені Дмитра Моторного,

✉ 66, Zhukovsky street,
Zaporizhzhia, 69600

✉ вул. Жуковського, 66,
м. Запоріжжя, 69600

Original manuscript received: June 14, 2022

Revised manuscript accepted: August 01, 2022

ABSTRACT

The New Ukrainian school needs a new teacher – motivated, responsible and creative, who can become an «agent of change» in the educational space. Having academic freedom, he will prepare his own author's educational programs, choose his own textbooks, methods, strategies, methods and means of learning, diversify the options for organizing the learning space in the classroom using new IT technologies, new multimedia learning tools, updating the laboratory base for studying natural science subjects. mathematical cycle.

That is why the process and content of teacher training capable of providing the necessary conditions, means and technologies for teaching students in the context of reforming general secondary education must undergo significant changes.

At the article, a choice of organizational and pedagogical minds was framed for the formation of the readiness of the future teachers of the cob school to the design of the primary medium. It has been shown that the organizational and pedagogical mind will play the role of a catalyst for the formation of the readiness of future teachers in the early school to design the initial medium and determine the results, objectively ensuring the possibility of their attainment.

On the basis of the analysis of legal documents, modern theory and practice, it was formulated organizational and pedagogical minds and the formation of the readiness of future teachers in the post-primary school to the design of the initial medium, as it appears to be safe positive motivation for education; updating the practical-oriented warehouse disciplines, the cycle of professional and practical training; directing the forms of organization of the lighting process and methods of navigating to the understanding of projective tasks, knowledge of the methods of their achievement and the means of reaching the goal; educated to pedagogical reflection. Visobncheni Organized-Pedagogychi, I am mutual, organically, one and one of the one to forget the fiber of the component of the component of

the Maybutovsky schools, and the motivational-anniversary, the digestive, the digestive, the digestive, The prospect of further achievements for this one is directly evident from the expansive model of the formation of the readiness of the future teachers of the cob school to the design of the initial middle school.

Key words: *readiness, organizational and pedagogical conditions, primary school, teacher.*

Вступ. Нова Українська школа потребує вчителя – вмотивованого, відповідального та творчого, який зможе стати «агентом змін» в освітньому просторі. Маючи академічну свободу, він готуватиме авторські навчальні програми; власноруч обиратиме підручники, методи, стратегії, способи і засоби навчання; урізноманітнюватиме варіанти організації освітнього простору в класі з використанням нових ІТ-технологій, мультимедійних засобів навчання, оновлення лабораторної бази для вивчення предметів природничо-математичного циклу [8 : 16, 28].

Саме тому суттєвих змін має зазнати процес і зміст підготовки вчителя, здатного забезпечити необхідні умови, засоби і технології для навчання учнів у контексті реформування загальної середньої освіти.

Особливе значення для нашого дослідження мають напрацювання науковців, що стосуються створення умов формування готовності майбутніх учителів початкової школи до виконання професійних функцій (або компетентностей, що входять до них) [7 : 6-9]. Науковцями визначено та обґрунтовано такі педагогічні, психологічні та організаційні умови: *мовно-комунікативна компетентність навчальної функції* (підвищення мотивації до оволодіння системою орфоепічної роботи як показника професійної компетентності, засобу попередження культурно-мовленнєвого шоку та інтерференційних явищ; впровадження навчально-методичного комплексу та інтеграція роботи викладачів дисциплін лінгводидактичного циклу; залучення до рефлексивно-оцінювальної діяльності власних навчальних досягнень і навчальних досягнень учнів) – О. Шеремет [12 : 8]; *мовно-комунікативна компетентність навчальної функції* (розвиток ціннісного ставлення до майбутньої професійно-орієнтованої комунікативної діяльності; стимулювання пізнавальної активності й самостійності в оволодінні знаннями на основі удосконалення змістово-організаційних засад, використання діалогічних форм і методів; забезпечення рефлексивних засад; оптимізація суб'єкт-суб'єктної взаємодії учасників освітнього процесу та цілеспрямований і системний розвиток комунікативних умінь і навичок) – Ю. Шалівська [11 : 210]; *психологічна компетентність функції партнерської взаємодії з учасниками освітнього процесу* (формування мотивації до застосування арт-терапії у майбутній професійній діяльності; цілеспрямоване наповнення змісту підготовки творчим компонентом; організація навчально-методичного супроводу) – А. Ковінко [2 : 226]; *здоров'язберезувальна компетентність функції участі в організації безпечного та здорового освітнього середовища* (формування позитивної мотивації до створення здоров'язберезувального середовища початкової школи на основі вибору продуктивних копінг-стратегій; систематизація і поглиблення знань й умінь, що забезпечують створення

здоров'язбережувального середовища початкової школи, на основі інтегрування освітніх курсів і запровадження систем емпіричного навчання; конструювання практико-орієнтованого здоров'язбережувального середовища закладу вищої освіти, що забезпечує оптимальне поєднання форм, методів та засобів освітньо-професійної та фізкультурно-оздоровчої діяльності) – Т. Осадченко [6 : 143]; *проектувальна компетентність функції участі в організації безпечної та здорового освітнього середовища* (організація суб'єкт-суб'єктної взаємодії учасників освітнього процесу; орієнтація викладача на впровадження технології контекстного навчання; активізація рефлексивної позиції) – М. Нестеренко [4 : 11] та інші.

Проте формування готовності майбутніх учителів початкової школи до проектування навчального середовища в умовах реалізації завдань Концепції Нової української школи залишається актуальною для сьогодення та потребує подальшого вивчення.

Отже, метою статті є обґрунтування вибору організаційно-педагогічних умов формування готовності майбутніх учителів початкової школи до проектування навчального середовища.

Відповідно до мети визначено такі завдання: на основі аналізу нормативно-правових документів, сучасної теорії та практики сформулювати організаційно-педагогічні умови формування готовності майбутніх учителів початкової школи до проектування навчального середовища; визначити особливості їх впливу на компоненти готовності майбутніх учителів початкової школи до проектування навчального середовища.

Методи та методики дослідження. Методика проведення дослідження містить аналіз нормативно-правових документів, психолого-педагогічної літератури та наукових досліджень для визначення сутності «організаційно-педагогічних умов» та формулювання їх змісту в контексті підготовки майбутніх учителів початкової школи до проектування навчального середовища.

Результати та дискусії. Загалом під умовами розуміють: необхідну обставину, яка робить можливим здійснення, створення, утворення чого-небудь або сприяє чомусь [5]; категорія, у якій відображено універсальні відношення предмета до тих факторів, завдяки яким вона виникає й існує [10]; правила, які існують або встановлені в тій чи іншій галузі життя, діяльності, які забезпечують нормальну роботу чого-небудь [9] та інше. Тобто, умови виконують роль каталізатора процесу, що має певні наслідки [3].

У сучасній педагогічній літературі існує кілька підходів до визначення умов процесу формування готовності майбутніх учителів початкової школи до виконання професійних функцій: докладний описовий – намагання деталізувати необхідні обставини, аби не втратити нічого важливого; концептуальний – виокремлення низки (2–3) головних умов як мінімально необхідних для здійснення процесу; організаційний – окреслення лише тих умов, які забезпечують реалізацію конкретної експериментальної моделі; поетапний – подання комплексу вимог у чітко визначеній послідовності (етапів формування означених якостей).

Так педагогічними умовами підготовки майбутніх учителів початкової школи науковці вважають: зовнішні обставини освітнього простору (зміст, форми, методи, заходи, ставлення) (Ю. Шалівська) [11 : 118]; комплекс педагогічних заходів, спрямованих на підвищення ефективності освітнього процесу [1] сукупність можливостей освітнього середовища, які забезпечують створення цілеспрямованого освітнього процесу [2 : 138]; комплекс взаємопов'язаних і цілеспрямовано створюваних обставин, реалізація яких забезпечує ефективне впровадження моделі підготовки та досягнення очікуваного результату [6 : 108] та інші.

Особливості предмета дослідження актуалізують не лише педагогічну, а й організаційну сторону освітнього процесу, оскільки від її ефективності та управління навчально-пізнавальною діяльністю здобувачів вищої освіти залежить якість професійної підготовки загалом. У зв'язку з цим варто розглядати організаційно-педагогічні умови, котрі забезпечують ефективну професійну підготовку майбутніх учителів початкової школи, зокрема до проектування навчального середовища.

Загалом під «організаційно-педагогічними умовами» розуміють: сукупність зовнішніх чинників реалізації функцій управління з боку викладача та внутрішніх особливостей навчальної діяльності студентів, які комплексно забезпечують цілісність й ефективність освітнього процесу [1]

Ефективність функціонування системи професійної підготовки майбутніх учителів початкових класів зумовлюється загальними й особливими (спеціальними) організаційно-педагогічними умовами, які забезпечують формування фахівця як цілісної особистості, педагога-професіонала. До загальних організаційно-педагогічних умов належать ті педагогічні чинники й обставини, необхідні та достатні для нормального перебігу освітнього процесу в педагогічних закладах вищої освіти незалежно від напрямку підготовки та спеціальності: належне кадрове, матеріально-технічне та навчально-методичне забезпечення освітнього процесу; сприятливий морально-психологічний клімат; відповідність навчальних приміщень санітарно-гігієнічним вимогам тощо.

Особливі (спеціальні) організаційно-педагогічні умови – це сукупність взаємопов'язаних і взаємозумовлених компонентів цілісного освітнього процесу, які забезпечують ефективну професійну підготовку майбутніх учителів початкової школи до проектування навчального середовища. У межах дослідження увага акцентується лише на особливих (спеціальних) організаційно-педагогічних умовах як ключових для ефективного формування готовності майбутніх учителів початкової школи до проектування навчального середовища.

Отже, організаційно-педагогічні умови виконують роль каталізатора формування готовності майбутніх учителів початкової школи до проектування навчального середовища та детермінують її результати, об'єктивно забезпечуючи можливість їх досягнення.

Нами визначено низку організаційно-педагогічних умов формування готовності майбутніх учителів початкової школи до проектування навчального середовища, які взаємодіють між собою,

органічно доповнюють одна одну та забезпечують ефективність через комплексність, взаємозв'язок і цілісність.

Перша умова пов'язана із забезпеченням позитивної мотивації майбутніх учителів початкової школи до проєктування навчального середовища, що сприяє активізації сукупності зовнішніх та внутрішніх рушійних сил, які спонукають до діяльності та надають їй спрямованості, орієнтованої на досягнення очікуваних результатів.

Ураховуємо, що на розвиток і стимулювання позитивної мотивації майбутніх учителів початкової школи до проєктування навчального середовища впливають певні чинники, як-то: комплексність мотиваційної системи, що містить зовнішні і внутрішні мотиви, які змінюються відповідно до конкретної ситуації, інтересів тощо; психологічні механізми мотивації (мотиваційне переключення, об'єктивація потреб, «зсув» мотиву на мету, мотиваційна саморегуляція, переведення зовнішніх мотивів у внутрішні, емоційний вплив тощо); індивідуально-психологічні особливості здобувачів вищої освіти та їх навчально-професійний досвід (професійні знання, упорядковані на етапі попереднього навчання та перевірені власним педагогічним досвідом); розуміння рефлексії універсальним механізмом осмислення, аналізу і перетворення власного навчально-професійного досвіду, стереотипів мислення тощо; організація освітнього процесу на засадах партнерства; орієнтація на реально значущі професійні проблеми проєктивного характеру на основі проблемного підходу; активна взаємодія учасників освітнього процесу; створення сприятливої, невимушеної атмосфери між всіма учасниками освітнього процесу тощо.

Очікуваним результатом реалізації першої умови є усвідомлення пізнавальної потреби в оволодінні проєктивною діяльністю; виникнення стійкого інтересу до процесу створення навчального середовища; спрямування на досягнення успіху в прагненні оновлювати та збагачувати знання з проблем розвитку початкової освіти на засадах ідей Концепції Нової української школи – мотиваційний компонент; налаштування на розвиток властивостей інтегративного мислення, які задовольняють вимогам проєктивної діяльності; позитивне сприйняття особливостей навчального середовища здобувачів початкової освіти та процесу його проєктування – когнітивний компонент; зорієнтованість на створення навчального середовища з урахуванням варіативності початкової освіти та ресурсного забезпечення освітнього процесу – операційно-діяльнісний компонент; прийняття та поліпшення власних емоційно-вольових можливостей; максимальна мобілізація сил під час проєктувальної діяльності; неухильна відповідальність за прийняття професійних рішень щодо створення навчального середовища здобувачів початкової освіти – емоційно-вольовий компонент.

Певна невідповідність змісту, форм, методів професійної підготовки вчителів початкової школи сучасним подходам, визначеним Концепцією Нової української школи, потребують модернізації на основі змістового оновлення та впровадження активних методів навчання, що максимально зможуть задовольнити соціально-педагогічні запити та особистісно-

професійні потреби здобувачів вищої освіти. З огляду на це наступною умовою є оновлення змісту (практично-орієнтованої складової дисциплін циклу професійної та практичної підготовки) та спрямованість форм організації освітнього процесу і методів навчання майбутніх учителів початкової школи на формування готовності до проектування навчального середовища учнів, що забезпечить розуміння визначених проєктивних завдань, набування знань способів їх вирішення та засобів досягнення мети.

Реалізація другої умови залежить від урахування таких чинників: зміст освіти є науково адаптованою системою знань про певні об'єкти, явища тощо; досвід здійснення способів діяльності, утілений в уміннях та навичках; досвід творчої діяльності, що виражається в готовності вирішення нових проблем; досвід емоційно-ціннісного ставлення особистості (кожен з виокремлених елементів здійснює різні функції в освітньому процесі, які знаходяться в тісному зв'язку між собою; засвоєння одного впливає на якість засвоєння усіх інших); процес розвитку проєктивних умінь відбувається за певним алгоритмом та має свої особливості; проєктивні вміння класифікуємо на підставі визначених механізмів проєктивної діяльності та відповідно до трудових функцій учителя початкових класів, зазначених у відповідному професійному стандарті; розвиток проєктивних умінь найбільш ефективно здійснюється в активній взаємодії учасників освітнього процесу та інше.

Очікуваним результатом реалізації другої умови є задоволення пізнавальної потреби в оволодінні проєктивною діяльністю; підтримка та розвиток інтересу до процесу створення навчального середовища; стимулювання прагнення оновлювати та збагачувати знання з проблем розвитку початкової освіти на засадах ідей Концепції Нової української школи – мотиваційний компонент; активізація розвитку властивостей інтегративного мислення, які задовольняють вимогам проєктивної діяльності; розуміння особливостей навчального середовища здобувачів початкової освіти та знання щодо складників процесу його проектування – когнітивний компонент; ініціативність та динамічність у процесі здобуття нових знань та способів вирішення проблемних питань створення навчального середовища (оперування усіма необхідними методиками отримання та обробки професійної інформації) з урахуванням варіативності початкової освіти та ресурсного забезпечення освітнього процесу – операційно-діяльнісний компонент; вивільнення емоційно-вольових можливостей (самовладання, витримка, терпіння, наполегливість, рішучість, сміливість, критичність) та їх корекція в контексті проєктивних дій; сприяння мобілізації сил під час проєктувальної діяльності; підвищення відповідальності за прийняття професійних рішень щодо створення навчального середовища здобувачів початкової освіти – емоційно-вольовий компонент.

Третя умова – залучення майбутніх учителів початкової школи до рефлексивної діяльності в процесі формування їхньої готовності до проектування навчального середовища – спрямована на систематичне здійснення педагогічної рефлексії власних дій.

Реалізація третьої умови залежить від урахування таких чинників: наявність спеціальних аудиторій або лабораторій Нової української школи, які відповідають вимогам освітнього простору сучасного закладу загальної середньої освіти (модульні меблі, які легко переміщуються відповідно до потреб та освітніх цілей навчання, для проведення роботи з використанням індивідуальних та групових форм навчання; отримання досвіду роботи з тематичними осередками, навчально-методичним обладнанням, настільними та рухливими іграми, що дають можливість майбутньому вчителю аналізувати, коригувати та отримувати досвід організації освітнього процесу відповідно до вимог Нової української школи тощо); використання рефлексивних методів навчання під час засвоєння дисциплін циклу професійної й практичної підготовки та інше.

Очікуваним результатом реалізації третьої умови є наявність стійкої пізнавальної потреби у вдосконаленні володіння проєктивною діяльністю; інтерес до набування досвіду створення навчального середовища, оновлення та збагачення знань з проблем розвитку початкової освіти на засадах ідей Концепції Нової української школи – мотиваційний компонент; здійснення модифікації інтегративного мислення, властивості якого задовольняють вимогам проєктивної діяльності; розуміння можливостей й обмежень навчального середовища здобувачів початкової освіти та постійне вдосконалення процесу його проєктування – когнітивний компонент; постійне вдосконалення стратегії створення навчального середовища з урахуванням варіативності початкової освіти та ресурсного забезпечення освітнього процесу, коригування результатів діяльності – операційно-діяльнісний компонент; самооцінка та самоконтроль власних емоційно-вольових можливостей; набування досвіду мобілізації сил під час проєктувальної діяльності; набуття автономності прийняття відповідальних професійних рішень щодо створення навчального середовища здобувачів початкової освіти – емоційно-вольовий компонент.

Отже, для забезпечення можливості досягнення очікуваних результатів формування готовності майбутніх учителів початкової школи до проєктування навчального середовища, організаційно-педагогічні умови мають створити активний вплив на мотиваційну, інтелектуальну, операційно-діяльнісну та емоційно-вольову сфери здобувачів вищої освіти.

Висновки. Нормативно-правові документи, психолого-педагогічна література та наукові дослідження в контексті професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи вказують на важливість створення спеціальних організаційно-педагогічних умов формування готовності до проєктування навчального середовища, які пов'язуємо із: забезпеченням позитивної мотивації в оволодінні проєктивною діяльністю; оновленням практично-орієнтованої складової дисциплін циклу професійної та практичної підготовки; спрямованістю форм організації освітнього процесу та методів навчання на розуміння визначених проєктивних завдань, набування знань способів їх вирішення та засобів досягнення мети; залученням до педагогічної рефлексії. Перспективу подальших досліджень спрямовуємо на

розробку моделі формування готовності майбутніх учителів початкової школи до проектування навчального середовища.

Література

1. Бучківська Г. В. Система професійної підготовки майбутніх учителів початкових класів на засадах народного декоративно-ужиткового мистецтва: дис. ... д-ра пед. наук: 13.00.04. Тернопіль, 2019. 593 с.

2. Ковінько А. В. Підготовка майбутніх учителів до розвитку творчого потенціалу молодших школярів засобами арт-терапії: дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04. Харків, 2018. 275 с.

3. Кривильова О. А. Психолого-педагогічна підготовка майбутніх викладачів професійно-технічних навчальних закладів: теоретичний та методичний аспекти : монографія. Бердянськ: БДПУ, 2017. 305 с.

4. Нестеренко М. М. Підготовка майбутніх учителів до моделювання уроку в умовах варіативності початкової освіти: автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04. Бердянськ, 2019. 22 с.

5. Новий тлумачний словник української мови: у 4 т. / уклад.: В. Яременко, О. Сліпушко. Київ: Аконті, 1999. Т. 2. 912 с.

6. Осадченко Т. М. Підготовка майбутнього вчителя до створення здоров'язбережувального середовища початкової школи: дис. канд. пед. наук: 13.00.04. Житомир, 2016. 22 с.

7. Про затвердження професійного стандарту за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)»: наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України № 2736 від 23 грудня 2020 р. URL : <https://nus.org.ua/news/zatverdylly-try-profesijni-standart-vchytelya-dokument/> (дата звернення: 10.06.2022)

8. Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року: розпорядження Кабінету Міністрів України № 988 від 14 грудня 2016 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/988-2016-p#Text> (дата звернення: 10.06.2022).

9. Словник української мови: в 11 т. 1979. Т. 10. URL : <http://sum.in.ua/p/10/441/2> (дата звернення: 10.06.2022)

10. Філософський словник / за ред. В. І. Шинкарука. 2 вид. Київ, 1986. 800 с.

11. Шалівська Ю. В. Педагогічні умови підготовки майбутніх учителів початкової школи до комунікативно-мовленнєвого розвитку учнів: дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04. Рівне, 2018. 315 с.

12. Шеремет О. В. Підготовка майбутніх учителів початкових класів до орфоепічної роботи в умовах трлінгвального навчального середовища : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04. Херсон, 2015. 23 с.

References

1. Buchkivska, Gh. V. (2019). *Systema profesijnoji pidghotovky majbutnix uchyteliv pochatkovykh klasiv na zasadakh narodnogho dekoratyvno-uzhytkovogho mystectva* [The system of professional training of future primary school teachers based on the principles of folk decorative and Applied Arts]. *Doctor's thesis*. Ternopil [in Ukrainian].

2. Kovinko, A.V. (2018). *Pidgotovka majbutnix uchiteliv do rozvitku tvorchogo potenczialu molodshikh shkolyariv zasobami art-terapiji* [Pidgotovka majbutnix

uchiteliv do rozvtku tvorchoho potenczialu molodshikh shkolyariv zasobami art-terapiyi]. *Candidate's thesis*. Kharkiv [in Ukrainian].

3. Kryvylova, O. A. (2017). *Psyhologho-pedagoghichna pidgotovka majbutnikh vykladachiv profesijno-tehnhichnykh navchalnykh zakladiv: teoretychnyj ta metodychnyj aspekty* [Psychological and pedagogical training of future teachers of vocational schools: theoretical and methodological aspects]. Berdiansk: BSPU [in Ukrainian].

4. Nesterenko, M. M. (2019). *Pidgotovka majbutnikh uchiteliv do modelyuvannya uroku v umovakh variativnosti pochatkovoyi osviti* [Pidgotovka majbutnikh uchiteliv do modelyuvannya uroku v umovakh variativnosti pochatkovoyi osviti]. *Extended abstract of candidate's thesis*. Berdiansk [in Ukrainian].

5. *Novyj tлумachnyj slovnyk ukrajinskoji movy* [New Explanatory Dictionary of the Ukrainian language]. V. Jaremenko, O. Slipushko (Eds.). (1999). (Vols. 1-4; Vol. 2). Kyiv: Akonit [in Ukrainian].

6. Osadchenko, T. M. (2016). *Pidgotovka majbutnogo vchytelya do stvorennja zdorovyazberezhuval nogo seredovishha pochatkovoyi shkoli* [Pidgotovka majbutnogo vchytelya do stvorennja zdorovyazberezhuval nogo seredovishha pochatkovoyi shkoli]. *Candidate's thesis*. Zhytomyr [in Ukrainian].

7. *Pro zatverdzhennja profesijnogho standartu za profesijamy «Vchytelj pochatkovykh klasiv zakladu zaghaljnoji serednjoji osvity», «Vchytelj zakladu zaghaljnoji serednjoji osvity», «Vchytelj z pochatkovoyi osvity (z dyplomom molodshogho specialista)»: nakaz Ministerstva rozvytku ekonomiky, torghivli ta siljskogho ghospodarstva Ukrajiny № 2736 vid 23 ghрудnja 2020 r.* [On approval of the professional standard for the professions «Primary School Teacher of a general Secondary Education Institution», «Teacher of a general Secondary Education Institution», «Teacher of primary education (with a junior specialist's diploma)»: Order of the Ministry of economic development, trade and Agriculture of Ukraine No. 2736 dated December 23, 2020]. Retrieved from : <https://nus.org.ua/news/zatverdylly-try-profesijni-standart-vchytelya-dokument/> [in Ukrainian].

8. *Pro skhvalennja Koncepciji realizaciji derzhavnoji polityky u sferi reformuvannya zaghaljnoji serednjoji osvity «Nova ukrajinsjka shkola» na period do 2029 roku: rozporjadzhennja Kabinetu Ministriv Ukrajiny № 988 vid 14 ghрудnja 2016 r.* [About the concept of realizing state policy in the sphere of reforming the home middle education «New Ukrainian School» for the period up to 2029: order of the Cabinet of Ministers of Ukraine No. 988 dated 14 March 2016]. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/988-2016-p#Text> [in Ukrainian].

9. *Slovnyk ukrajinskoji movy* [Dictionary of the Ukrainian language]. (1979). (Vols. 1-11, Vol. 10). Retrieved from: <http://sum.in.ua/p/10/441/2> [in Ukrainian].

10. *Filosofsjkyj slovnyk* [Philosophical Dictionary]. V. I. Shynkaruka (Eds.). (1986). Kyiv [in Ukrainian].

11. Shalivska, Yu. V. (2018). *Pedagogichni umovi pidgotovki majbutnikh uchiteliv pochatkovoyi shkoli do komunikativno-movlennyevogo rozvtku uchniv diyalnosti* [Pedagogichni umovi pidgotovki majbutnikh uchiteliv pochatkovoyi shkoli do komunikativno-movlennyevogo rozvtku uchniv diyalnosti]. *Candidate's thesis*. Rivne [in Ukrainian].

12. Sheremet, O. V. (2015). *Pidgotovka majbutnikh uchiteliv pochatkovikh klasiv do orfoepichnoji roboti v umovakh trilingvalnogo navchalnogo seredovishha* [Pidgotovka majbutnikh uchiteliv pochatkovikh klasiv do orfoepichnoji roboti v umovakh trilingvalnogo navchalnogo seredovishha] *Extended abstract of candidate's thesis*. Kherson [in Ukrainian].

АНОТАЦІЯ

Нова Українська школа потребує вчителя – вмотивованого, відповідального та творчого, який зможе стати «агентом змін» в освітньому просторі. Маючи академічну свободу, він готуватиме авторські навчальні програми, власноруч обиратиме підручники, методи, стратегії, способи і засоби навчання, урізноманітнюватиме варіанти організації навчального простору в класі з використанням нових ІТ-технологій, мультимедійних засобів навчання, оновлення лабораторної бази для вивчення предметів природничо-математичного циклу.

Саме тому суттєвих змін має зазнати процес і зміст підготовки вчителя, здатного забезпечити необхідні умови, засоби і технології для навчання учнів у контексті реформування загальної середньої освіти.

У статті обґрунтовано вибір організаційно-педагогічних умов формування готовності майбутніх учителів початкової школи до проектування навчального середовища. Виявлено, що організаційно-педагогічні умови виконують роль каталізатора формування готовності майбутніх учителів початкової школи до проектування навчального середовища та детермінують її результати, об'єктивно забезпечуючи можливість їх досягнення.

На основі аналізу нормативно-правових документів, сучасної теорії та практики сформульовано організаційно-педагогічні умови формування готовності майбутніх учителів початкової школи до проектування навчального середовища, які пов'язуємо із забезпеченням позитивної мотивації в оволодінні проєктивною діяльністю; оновленням практично-орієнтованої складової дисциплін циклу професійної та практичної підготовки; спрямованістю форм організації освітнього процесу та методів навчання на розуміння проєктивних завдань, знань способів їх вирішення та засобів досягнення мети; залученням до педагогічної рефлексії. Визначені організаційно-педагогічні умови взаємодіють між собою, органічно доповнюють одна одну та забезпечують ефективність впливу на формування компонентів готовності майбутніх учителів початкової школи до проектування навчального середовища (мотиваційний, когнітивний, операційно-діяльнісний, емоційно-вольовий). Перспективу подальших досліджень у цьому напрямі пов'язуємо із розробкою моделі формування готовності майбутніх учителів початкової школи до проектування навчального середовища.

Ключові слова: готовність, організаційно-педагогічні умови, початкова школа, учитель.